

Сам же Леонід Володимирович – такий, яким ми його знали й запам'ятали, – до марнот сьогодення мав тривкий імунітет, бо успадкував характер і вдачу Сковороди. Він знав якусь таємницю про власне життя і життя світу – “життя як вічні пошуки Правди-Початку, як безкінечне скидання покривал з Абсолютного...”.

Остання праця Л. Ушкалова – ще не опублікована розповідь про М. Драгоманова; окремими розділами він надсилав її ближчим друзям. Прочитавши один із таких фрагментів, у літакцентівському споміні про унікального вченого, В. Панченко написав: “... я тепер не маю сумніву, що ця річ багато що прояснить: ми ж Драгоманова знаємо кепсько, більше опосередковано (через Донцова й Маланюка). А постать ця дуже важлива, і слава Богу, що Ушкалов (саме Ушкалов!) устиг запропонувати нам свою версію інтелектуальної біографії цього неординарного мислителя. Він умів писати яскраво. Він вражав нестандартними ходами думки, багатознанням, грою асоціацій, красою стилю. Його читають не тільки “штатні” філологи...”. Тож сподіваємося, що Л. Ушкалов іще прийде до нас виданням нової книжки про Драгоманова і не тільки...

Впевнена, колись ніби “зненацька” опубліковані поезії-заставки – лише окрушини з численних, мало кому відомих, поетичних образків, утаємничених виповідань харківського професора про себе й світ. У дні прощання з Леонідом Ушкаловим його поетичні мініатюри відсвічують новими магічними сенсами і дарують ілюзію діалогу, який так не хочеться переривати:

*В лункій / самотині / на тихий / серця / стук / плете / невпинно /
сонцесяйну / нитку / моїх / ілюзій / крихітний / павук*

*В краю / химер / в долині / сліз / хтось / прихилив / до сонця / ліствицю /
ледь / чутний / блюз / на лоні / ніщоти*

*Вінець / моїх / свічад / що знають / геть усе / на плесі / вічності /
пропав / кудись / без сліду*

*Тоді / коли / нічого / не болить / лиш / пада дощ / розсипаним / намистом
в патьоках / джазу / з'явиться / на мить / сумного / янгола / зникама / подобизна*

За Леонідом Ушкаловим сумують колеги й читачі, студенти й друзі, а найбільше – родина, син Олександр і дружина Олександра, від студентських років вона – вірна помічниця в більшості проектів, а на цих гірких зламах долі – берегиня його спадщини.

Віра Сулима

Микола Сулима

СВІТЛІЙ ПАМ'ЯТІ ЛЕОНІДА УШКАЛОВА

А. М. Ніженець, яка мріяла повернути лелек на дерево поблизу могили Григорія Сковороди, мовить:

Може, це я, це я, я – праведна Анастасія,
Може, це я вас, лелеченьки, вмовить
зумію?

Ви ж не птахи безпородні,
Ви ж бо – еродії!..
Летіть над явором та над горою,
Понад потічком та над вербою,
Оспіваними Сковородою...
Лелеки, гайстри, почуйте ж мене,
Шукайте дерево для вас зручне,
Мостіть на ньому гніздо міцне,
Гніздо мостити, повірте, ніде –
Лишень над Льонею, над Леонідом,
Лелеки, гайстри ще й черногузи,
Над Леонідом, якщо ви друзі!

Над Леонідом будете жити
Та немовляток людям носити,
Будете в небо клацати дзьобами,
Визбирувати зорі, які горять над вами,
Сигнали в небо клацанням подавати,
Лелеченят жабками й зорями годувати,
Нашого Леоніда клацанням розважати,
Клацанням простоти людському буттю
надавати...
Отож, лелеки, гайстри, благаю, почуйте
мене:
Шукайте дерево для вас зручне,
Мостіть на ньому гніздо міцне,
Гніздо мостити, повірте, ніде –
Лишень над Льонею, над Леонідом.